

duin

- ★ **Kustafslag Texel**
- ★ **Duinbeken**

selijk, onder meer onder Bergen, is nog achterstallig onderhoud.

Naast bescherming en optimalisering van de bestaande situatie zijn er nog andere mogelijkheden waarbij nu slechts even stilgestaan wordt:

- in plaats van uit te gaan van de bestaande situatie kunnen voorwaarden geschapen worden voor een meer natuurlijke situatie, zoals de rel bij de Heilooërzeeweg, die met bochten en kronkels door het landschap stroomt;
- er kan op een andere manier gebruik gemaakt worden van het uittredende duinwater. In plaats van een korte duinrel die zich snel oplost in het polderwater is het mogelijk een duinrel dicht te gooien en met een aangepast beheer een vochtig hooiland te creëren en zo het duinwater langer vast te houden. Een voorbeeld hiervan, waar onder andere rietorchissen groeien is onder Egmond te zien. Er wordt een verschrand maaibeheer gevoerd.

Combinaties van deze mogelijkheden zijn in de binnenduinstrand te realiseren.

NASCHRIFT

Een meer uitgebreid rapport over duinrellen in Noord-Kennemerland is in december verkrijgbaar. Vervolgonderzoek (veiligstelling, beheer, flora en fauna) zal het komende jaar plaatsvinden. Verdere gegevens

over duinrellen (bv. over flora en fauna) stellen wij zeer op prijs.

Kontaktadres: Yvonne van Manen, Baarsstraat 7², 1075 RT Amsterdam. Tel.: 020-769538.

LITERATUUR

- ANON. Diverse bestemmingsplannen en struktuurschetsen van de gemeenten in het betreffende gebied.
- ANON. Diverse streekplannen (ontwerp) voor Noord-Kennemerland en voor het Amsterdam-Noordzeekanaalgebied.
- BAAN, G.v.d., 1966. Over het voorkomen van de klimopwateranankel, *Ranunculus hederaceus* L. te Schoorl. De Levende Natuur 69.
- BAAN, G.v.d., 1971. Verspreiding en bescherming van de klimopwateranankel in de duinen te Schoorl. Contact Natuurbescherming N-H no. 3.
- BAAN, G.v.d., 1975. Nieuwe gegevens over de klimopwateranankel en het vraagstuk van de bescherming der duinbeken in de gemeente Schoorl. Contact Natuurbescherming N-H no. 11.
- BAKKER, T.W.M., J.A. KLIJN, F.J. VAN ZADELHOFF, 1979. Rapport TNO Duinvalleien, Delft.
- BROODBAKKER, N.W. en J. COOSEN, 1980. Onderzoek naar de macrofauna van de "Vereenigde Harger- en Pettemerpolder". I.T.Z. Universiteit van Amsterdam.
- EEDEN, F.W. VAN, 1886. Onkruid I

en II, Haarlem.

- GEVERS, 1826. Gesteldheid der duinen van den Hoek van Holland tot aan Scheveningen.
- GORIS, M., 1981. Tussen kwel en kommer. Verslag van een onderzoek aan duinbeekjes tussen Egmond en Bergen. I.T.Z. Universiteit van Amsterdam.
- HIGLER, L.W.G., 1979. Beken en kleine rivieren. Levensgemeenschappen.
- HOEK, W., 1971. Verslag van een onderzoek naar de slootvegetaties in de kontaktzone duinen-achterland. M.O.-verslag, Hugo de Vrieslab. Amsterdam.
- SMIT, H., 1980. Voorkomen en verspreiding van waterplanten in de polders ten westen van Alkmaar. De Levende Natuur jg. 82, 1.
- STEENBERGEN, H., 1980. Een oriënterend onderzoek naar de macrofauna van enkele Noordhollandse duinbeekjes. I.T.Z. Universiteit van Amsterdam.
- THIJSSE, Jac. P., 1910. Blonde duinen. Zaandam.
- THIJSSE, Jac. P., 1927. Texel. Zaandam.
- TOL, J. van en P.J. van Helsing, 1981. Methods and results of E.I.S. mapping schemes in the Netherlands. Nieuwsbrief van European invertebrate survey-Nederland-10-dec. 1981.
- VER. TOT BEHOUD VAN NATUURMONUMENTEN, 1979. Beheersrichtlijnen Hargergat.
- PROVINCIALE WATERSTAAT NOORD-HOLLAND, Floragegevens Noord-Kennemerland.

regio's

INFILTRATIE SOLLEVELD ZEER OMSTREDEN !

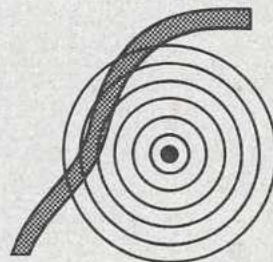
DEN HAAG/MONSTER - De provincie Zuid-Holland zal zich positief uitspreken over de uitbreiding van de waterwinning in de Westlandse duinen, terwijl het Rotterdamse waterleidingbedrijf in tijdelijke tekorten zal bijspringen. Met dit politieke compromis, waarmee alle betrokken waterleidingbedrijven akkoord zijn gegaan, is de behandelings van de vergunningaanvraag van de Westlandse Drinkwater Maatschappij (WDM) de provincie gepasseerd. De beslissing over het verzoek van de WDM om de winning uit te breiden van de huidige 3,2 tot

9 à 15 miljoen m³/jaar ligt nu bij de staatssekretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne.

Voor de capaciteitsuitbreiding is aanleg van een nieuw infiltratieveld nodig, waarvoor het Solleveld zeer ernstig en onherstelbaar zal worden aangetast. De landschappelijke structuur zal totaal vernietigd worden, ongeveer de helft van het gebied zal vergraven worden en flora en vegetatie zullen zeer sterk achteruitgaan. Van daar dat de Stichting Duinbehoud, de Vogelwerkgroep Ockenrode en Het Zuidhollands Land-

schap zich falikant tegen de uitbreiding hebben uitgesproken.

Aanvankelijk hebben ook Ge-deputeerde Staten van Zuid-Holland zich zeer negatief opgesteld tegenover de infiltratieplannen in de Westlandse duinen. De WDM-plannen zijn nl. niet alleen desastreus voor natuur en landschap, maar ook onnodig, omdat het Rotterdamse waterleidingbedrijf zich bereid toonde om alle Westlandse tekorten te dekken. Deze waterleveranties zouden op elk gewenst tijdstip kunnen beginnen en

kunnen lopen via Delft of via Zoetermeer. Wat dit laatste betreft zou Rotterdam, dat een grote overcapaciteit heeft door de Biesbosch-bekkens, de Haagse waterleveranties aan De Tien Gemeenten (o.a. Zoetermeer) gedeeltelijk kunnen overnemen, waardoor de DWL-Den Haag alle WDM-tekortten kan dekken.

Gebruikmaking van het Biesbosch-water ook in economisch opzicht de beste oplossing, omdat dan aan de ene kant efficiënter gebruik kan worden gemaakt van de Rotterdamse investeringen (waardoor de prijs per m³ zal dalen), maar ook 15 tot 20 miljoen gulden aan investeringskosten in het Westland bespaard kunnen worden.

De WDM verwacht al jaren een spektakulaire groei van het drinkwaterverbruik doordat de Westlandse tuinders steeds meer gietwater nodig hebben, o.m. voor de zgn. substraatteelt. Zij heeft om die groei zelf op te kunnen vangen een kontrakt met het Haagse zusterbedrijf afgesloten voor de levering van voorgezuiverd infiltratiewater uit de Andelse Maas door het Haagse bedrijf. Met dit kontrakt in de hand hebben WDM en DWL-Den Haag steeds samenwerking met Rotterdam van de hand gewezen.

Het staat vast dat de Rotterdamse voorstellen in alle

opzichten beter zijn dan de WDM-plannen, ook al omdat zij meer speelruimte overlaten voor een nieuw beleid op basis van het Integraal Onderzoek (zie JANSSEN in Duin 1981 nr. 4). Vandaar de aanvankelijke afwijzing van de WDM-aanvraag door GS. Alle Statenfrakties behalve die van de PvdA bleken de duin-infiltratie echter te willen accepteren en legden zich neer bij het standpunt van de DWL-Den Haag, dat zijn levering aan Zoetermeer niet wilde prijsgeven voor een langdurige levering aan de WDM. Vandaar dat GS onder druk van de meerderheid in de Statenkommissies een kompromis moest zien te bereiken in een bespreking op 9 aug. jl. tussen WDM, DWL-Den Haag, De Tien Gemeenten, Delft en DWL-Rotterdam.

Het grote belang van dit kompromis is, dat de DWL-Den Haag voor het eerst de technische en bestuurlijke mogelijkheden van een Rotterdamse suppletie aan de Tien Gemeenten officieel heeft toegegeven. Hierdoor is opnieuw een stap gezet op de weg naar een meer verantwoord en milieuvriendelijk waterwinbeleid in de toekomst. Of deze weg ingeslagen zal worden hangt echter af van de Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne.

ALBERT SALMAN

HOORZITTING BERKHEIDE

KATWIJK/WASSENAAR - Aanleg van nieuwe drains in Berkheide is niet alleen desastreus voor het natuurlijk milieu van het duingebied, maar ook volstrekt overbodig. Dit heeft de Stichting Duinbehoud mede namens de Stichting Natuur en Milieu verklaard tijdens een hoorzitting voor de Raad van State op 12 augustus jl. in Den Haag.

Het is alweer twee jaar geleden dat de toenmalige minister Ginjaar aan de Leidse Duinwater Maatschappij (LDM) vergunning verleende om de waterwinning uit te breiden van 15 tot 25 miljoen m³/jaar. Dit zou moeten gebeuren door de aanleg van vele kilometers aan extra zuigleidingen, de zgn. drains. De gevolgen hiervan voor landschap, vegetatie en vogelstand zijn reeds uitgebreid beschreven in Duin 1979 nr. 1, terwijl ook al herhaaldelijk gewezen is op de aanwezigheid van goede alternatieven. Vandaar dat Natuur en Milieu en de Stichting Duinbehoud in oktober 1980 beroep bij de Kroon aantekenden tegen het besluit van minister Ginjaar.

Tijdens de hoorzitting voor de Raad van State heeft de Stichting Duinbehoud niet alleen de gevolgen voor natuur en landschap, maar ook de nog altijd te hoge waterverbruiksprognoses en de aanwezigheid van alternatieven benadrukt. Wat dit laatste betreft moet onderscheid gemaakt worden in een korte en een langere termijn.

Voor de periode tot en met 1985 biedt de aanleg van drains nauwelijks meer een oplossing. Doordat namelijk ook nog aanlegvergunningen verkregen moeten worden, valt niet te verwachten dat de drains vóór halverwege 1984 of zelfs vóór halverwege 1985 in werking zullen zijn. Andere oplossingen om de evt. groei van het waterverbruik op te vangen zijn daarom waarschijnlijk noodzakelijk. De eerste mogelijkheid is een neveneffect van het gebruik van voorgezuiverd water vanaf begin 1984, waardoor de capaciteit met ca. 2 miljoen m³/jaar zal toenemen. Verder kunnen de LDM-suppleties aan Voorschoten en De Bollenstreek tijdelijk overgenomen worden door resp. de Duinwaterleiding van 's-Gravenhage en de Gemeentewaterleidingen van Amsterdam, die nu ook

BOUWPLAN VOOR DUINDORP

DEN HAAG - Het Haagse gemeentebestuur onderzoekt de mogelijkheden van woningbouw in het resterende duingebied bij Duindorp. De plannen hiertoe zijn niet nieuw: al in de vijftiger jaren werd gedacht aan uitbreiding van Duindorp. Het laatste bouwplan werd ongeveer tien jaar geleden opgesteld.

De plannen konden echter nooit worden uitgevoerd, omdat de provincie er bezwaren tegen had. Ook zou Radio Scheveningen storingen bij radio- en televisieontvangst in de te bouwen woningen veroorzaken.

Mede gezien het kabelnet ziet wethouder Duivesteyn nu echter weer mogelijkheden voor de bouw van zo'n 250 huizen, "zonder een grote aantasting van het milieu". Als dit niet mogelijk blijkt te zijn, wil de gemeente de recreatiefunctie van het gebied versterken.

De Hoofdingenieur-Directeur van de Landinrichting van Zuid-Holland blijft woningbouw op gronden van natuur- en landschapsbehoud onverkort afwijzen.

De secretaris van de Provinciale Planologische Commissie wilde dat er eerst een studie naar de kwaliteiten van natuur en landschap ter plaatse wordt verricht. De dienst Gemeentelantsoenen heeft inmiddels een dergelijk onderzoek uitgevoerd. Het rapport konkludeert dat woningbouw o.m. zeer negatieve gevolgen zal hebben voor het resterende duingebied, zowel voor de natuurwetenschappelijke als voor de recreatieve functies. Voorts is het woningbouwproject niet in overeenstemming met de beheersdoelstellingen van het duingebied die een herstel van het natuurlijk milieu beogen en een verdere begeleiding van de recreatie-activiteiten.

Het behoeft geen betoog dat de Stichting Duinbehoud zich tot het uiterste zal verzetten tegen bebouwing. Verdere aantasting van het duingebied is onaanvaardbaar en strijdig met het regeringsbeleid.

ALBERT SALMAN

al water leveren. Dit zou voor de LDM een verlichting betekenen van ruim 2½ miljoen m³/jr. Op deze manier kan de LDM zelfs nog aan het verbruik voldoen als de hoge prognoses uitkomen.

Voor de langere termijn, nl. na 1985, zal het zgn. Integraal Onderzoek (IODZH) voldoende alternatieven ontwikkeld hebben, hetgeen ook de mening is van een ambtelijke commissie (Comm. Grondwaterwet Waterleidingbedrijven). Een van die alternatieven is de diepte-infiltratie (zie Duin 1980 nr. 2 en 1981 nr. 4), waarvoor de LDM zelfs al een aanvraag heeft ingediend.

De Stichting Duinbehoud heeft verklaard zeer positief te staan tegenover het LDM-diepte-infiltratieplan en ook dat zij zal meewerken aan een snelle totstandkoming ervan. In theorie moet dit al in 1985 mogelijk zijn. Verder heeft de Stichting tijdens de hoorzitting toegezegd bij het ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne aan te zullen dringen op een snelle afhandeling van de inspraakprocedures. Inmiddels is deze toezegging nagekomen in een brief aan de staatssekretaris, mevr. Lambers-Hacquebard.

ALBERT SALMAN

'REKREATIE' TEXEL

TEXEL/DEN HAAG - Het Tweede Kamerlid Mik (D'66) heeft de minister van CRM gevraagd naar de redenen waarom het natuurreservaat De Muy op Texel voor het publiek is afgesloten. Hij wijst erop dat er wel door een groot aantal personen op fazanten wordt gejaagd. Tevens vraagt hij naar de redenen voor het bijvoeren van de fazanten. Tenslotte is het openstellingsbeleid in De Slufter hem niet duidelijk. Natuurbescherming is niet gebaat bij onduidelijkheid naar de bevolking toe, aldus Mik.

MARIJKE WALLAGE

REKREATIE IN MEIJENDEL

DEN HAAG/WASSENAAR - De gemeente Den Haag wil ervoor zorgen dat het natuurgebied Meijendel niet nog verder aangetast wordt. De schade aan het gebied wordt veroorzaakt door de massale recreatiestroom van ongeveer één miljoen bezoekers per jaar. Zo kon het wandelgebied van Meijendel tot nog toe vrijelijk buiten de paden worden bewandeld, waardoor de bodem en de plantengroei werden stukgetrapt en dichte netwerken van nieuwe padjes ontstonden.

De gemeente zal om dat te veranderen de aanwezige voorzieningen en de toegangswaarden in dit door de Haagse Duinwaterleiding beheerde gebied sterk aanpassen. Zij heeft zich ten doel gesteld om de recreatie in Meijendel beter af te stemmen op de natuurlijke mogelijkheden. Zo zullen er speciale ligweiden worden aangewezen waarop men gebruik kan maken van eigen windschermen en stoeltjes. Verder zullen de honden het hele jaar door aan de lijn moeten. Tot nu toe moesten ze alleen vast in het broedseizoen.

Verder zal worden doorgevoerd, dat grote delen van het wandelgebied alleen nog op wegen en paden toegankelijk zal zijn. Datzelfde gaat ook gelden voor de terreinen van Kijfhoek en Bierlap, waarvoor een maximum van 2500 jaar kaarten uitgegeven zal gaan worden. Tenslotte zullen er parkeerheffingen ingevoerd worden voor auto's en zal getracht worden om de Springtuin te gaan gebruiken als speelweide door een andere plaats te zoeken voor de Zuidhollandse Jachtvereniging.

ALBERT SALMAN

ZANDVOORT WIL ZUIDDUINEN VOLBOUWEN

ZANDVOORT - De Stichting Duinbehoud en een aantal Zandvoortse milieugroepen hebben een beroep gedaan op de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening om de ministeriële aanwijzing uit 1975 te handhaven (zie Duin 1981, nr. 2). Het Zandvoortse gemeentebestuur wil deze aanwijzing nl. graag ingetrokken zien om een nieuwe woonwijk te kunnen realiseren aan de zuidkant van het dorp. N.a.v. het Zandvoortse verzoek heeft de minister de Provincie Noord-Holland om advies gevraagd.

Ondanks de belangen van waterwinning en natuurbehoud hebben Gedeputeerde Staten verklaard geen bezwaar te hebben tegen bebouwing van de Zuidduinen, al betwijfelen zij wel of hierdoor op korte termijn soulaas kan worden geboden aan de Zandvoortse woningzoekenden. Ook het streekplan zou nl. aangepast moeten worden.

Desondanks beargumenteren GS hun standpunt met gegevens over de woningnood in Zandvoort. Op grond van (verouderde) gemeentelijke gegevens uit 1980, volgens welke slechts 215 woningen op open terreinen in de bebouwde kom kunnen worden gerealiseerd, konkluderen GS dat een verdere groei van de Zandvoortse bebouwde kom onvermijdelijk is.

De situatie is thans echter aanzienlijk gunstiger: volgens gemeentelijke gegevens zijn 179 woningen in aanbouw of reeds opgeleverd en zijn er plannen voor nog eens 343 woningen. Flatsplitsing en nieuwbouw in Noord (mogelijk na sluiting van het circuit) en Zuid kan nog eens 930 woningen opleveren. Te-

samen met de in de plannen voor de zg. NORON-lokatie opgenomen 500 woningen voor Zandvoorters kan in de komende decennia ruimschoots in de woningbehoefte worden voorzien.

Als tweede argument noemen GS "behoorlijk bestuur". Gezien de in de 50-er en 60-er jaren toegestane uitbreidingen in Zuid, zou een nieuwe uitbreiding daar niet geweigerd kunnen worden. Een nogal vreemde redenering! Niet de Provincie, maar het Rijk heeft in het verleden een verdere uitbreiding van de bebouwde kom geblokkeerd en dat met duidelijk omschreven redenen.

Ook heeft de Provincie in de 60-er jaren diverse uitbreidingsplannen in Zuid afgekeurd (teveel flatbouw) en is zij sinds de bouw van Nieuw-Noord terecht zeer kritisch geweest tegenover nieuwe bouwplannen. Het advies aan de minister moet dan ook gezien worden als een ommezwaai in het beleid van de laatste 15 jaar.

Al met al is sinds de laatste gemeenteraadsverkiezingen een oplossing voor de Zandvoortse problemen niet dichterbij gekomen. De Zandvoorter heeft vooral gekozen voor het openhouden van het circuit, hetgeen tot uitdrukking kwam door een aanzienlijke winst van de VVD. Het programma van het nieuwe College van B en W is duidelijk: handhaving van het circuit en bouwen in de Zuidduinen. Alle problemen die dit beleid tot gevolg zal hebben, worden op de koop toe genomen. Niet alleen dreigen er hoge kosten voor geluidswerende voorzieningen (geschat op f 14 miljoen), maar ook de exploita-

tie van het circuit zelf is niet meer lonend. Hoewel de CENAV ook dit jaar weer een Grand Prix in de wacht heeft kunnen slepen, zal wederom de pachtsom van 6 ton niet aan de gemeente kunnen worden betaald. Ook in de toekomst lijkt dit niet te zullen verbeteren.

TON ROELOFFZEN

JACHT IN SCHOORL

SCHOORL - De gemeenteraad van Schoorl heeft de Directie Faunabeheer verzocht om het 'ge-not van de jacht' in het Schoorlse duingebied niet meer te verhuren. De gemeenteraad heeft bezwaar tegen de jacht-uitoefening i.v.m. risico's voor recreanten. Ook is zij van mening dat er uitwassen plaatsvinden, zoals het afschieten van vossen en het jagen van lichtbakken.

De Schoorlse duinen zijn in beheer bij het Staatsbosbeheer

en dat houdt in dat de Directie Faunabeheer van het ministerie van Landbouw er de jacht verhuurt. De jacht in het westelijk gedeelte is beëindigd toen dat deel van de boswachterij tot natuurreservaat werd verklaard.

Verder vermelden burgemeester en wethouders in hun brief van 29 maart jl., dat in het aangrenzende terrein, het Noordhollands Duinreservaat, de jacht al sinds 1970 niet meer mag plaatsvinden.

Inmiddels heeft het Tweede Kamerlid Ter Veer (D'66) aan de minister van Landbouw gevraagd of hij bereid is een jachtverbod in te stellen. Het antwoord van minister De Koning luidt: "Na afloop van de huidige verhuurperiode zullen de overwegingen van de gemeenteraad van Schoorl worden meegenomen bij de besluitvorming ter zake." Wij nemen aan dat hij bedoelt dat er heroverweging zal plaatsvinden. **MARLIJKE WALLAGE**

OOK DUINBEKEN IN ZIJPE

SINT MAARTENSVLOTBRUG - Uit recent onderzoek van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer is gebleken, dat er ook in de gemeente Zijpe duinbeken liggen, waarvan het water nog niet vervuild is. De twee betreffende reellen zijn gevonden in de directe omgeving van de recreatieparken Duinland en De Goudvis.

In één van de beken, met een chloridegehalte van 75 tot 100 mg/l, komt de Klimopwaterranonkel en de Rugstreeppad voor. De andere beek onderscheidt zich vooral door de grote aantallen slakken en waterwantsen.

Inmiddels is overleg op gang gekomen tussen het Noordhollands Landschap, de gemeente Zijpe en het waterschap. Volgens boswachter Piet Scheringa kunnen de beekjes met weinig moeite behouden blijven en kan zelfs aan verlenging ervan gedacht worden.

ALBERT SALMAN

BAGGERSLIB VOOR DE VOORNSE KUST ?

Sinds het begin van de zeventiger jaren is de berging van het slib, dat bij onderhouds-baggerwerk in de Rotterdamse havens vrijkomt, een nijpend probleem geworden. Oorzaak hiervan is de vervuiling van Rijn (en Maas), die sinds de dertiger jaren steeds ernstiger is geworden. Met name de hoge gehalten aan zware metalen als kwik, cadmium, koper, zink en chroom, en gecloreerde koolwaterstoffen zijn problematisch.

Inmiddels is door de Commissie Berging Baggerspecie (CBB) een rapport opgesteld, waarin de mogelijkheden om het slib te verwerken dan wel op te slaan zijn geïnventariseerd. Men komt tot de konklusie dat er maar tot 1985 voldoende bergingsmogelijkheden op land beschikbaar zijn, en dat ook alternatieve verwerkingsmethoden als gebruik in de baksteenindustrie en t.b.v. dijkverzwaringen in onvoldoende mate soelaas bieden.

Omdat men de storting van baggerslib in zee om milieuhygiënische redenen zoveel mogelijk wil beperken (vooral licht verontreinigd slib wordt nog in zee gestort), wil men op langere termijn een grootschalig opslagdepot inrichten voor de kust in zee. Hiervoor zijn door de CBB een aantal lokaties genoemd (zie figuur):

1. uitbreiding van de Maasvlakte in zuidelijke (variant A) of meer zuidwestelijke (varianten B en C) richting; het zg. "slufterplan".
2. een eiland in de monding van het Haringvliet.
3. een eiland in de monding van de Grevelingen (varianten 3A en 3B).
4. een schiereiland aan de Brouwersdam.

Wel is de CBB van mening dat de lokaties 3 en 4 niet voor nadere studie in aanmerking komen omdat ze te duur zijn, vooral door de lange transportweg.

Omdat de kosten van de lokaties 1 A t/m C relatief laag zijn en hiermee tevens mogelijkheden ontstaan om in de toekomst zo nodig extra haven- en industrieterreinen te verkrijgen (de slufter wordt immers aan de Maasvlakte gebouwd), lijkt dit plan bij voorbaat al de meeste kans te maken.

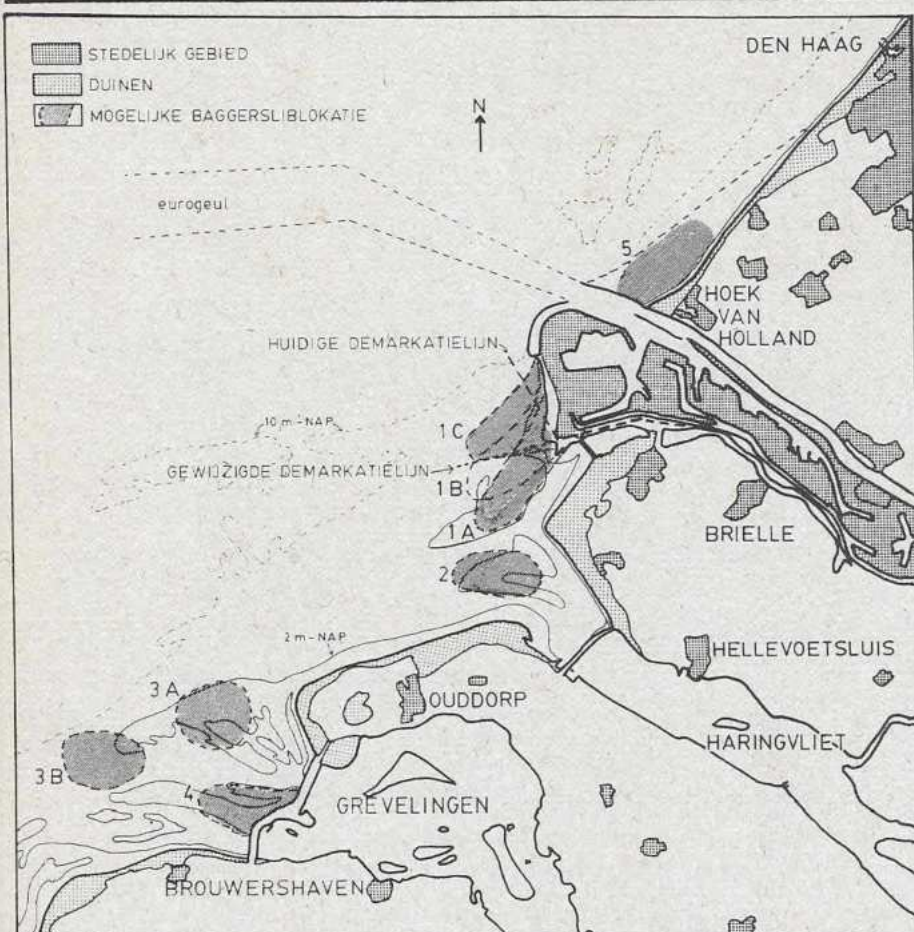
Hoewel het slufterplan uit milieuhygiënisch oogpunt aantrekkelijk is, zijn er om redenen van natuurbehoud grote bezwaren. Zo dreigt door dit plan het Voornse duin van zee te worden afgesneden, waarmee een, voor dit laatste nog geheel intacte kalkrijke duingebied in Nederland, essentiële milieugrafiënt (nl. de zoutinwaai) sterk zal verminderen.

Ook zal de geleidelijke op-

slibbing van de Hinderplaat voor de kust van Voorne, op gang gekomen sinds de aanleg van de Maasvlakte, onmogelijk worden gemaakt. Deze ontwikkeling is voor het natuurbehoud nu juist zo interessant, omdat op lange termijn een nieuw duingebied zou kunnen ontstaan voor de huidige kustlijn.

Verder dreigt door de plannen het areaal aan ondiepe zeegebieden en zandplaten opnieuw te worden verkleind, waarmee de fourageermogelijkheden voor waddenstrandvogels verder verminderen. In het recente verleden is in het Delta-gebied het areaal aan dergelijke kustzones al drastisch verminderd door uitvoering van de Delta-werken.

Vanwege de genoemde bezwaren is door een groot aantal milieuorganisaties (behalve de Stichting Duinbehoud ook o.a. de Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten, de Stichting Natuur en Milieu, en het Zuidhollands Landschap) een alternatieve lokatie voorgesteld bij Hoek van Holland (5). Het betreft in feite een variant op het plan Waterman (zie Duin 1980, nr. 4); Hoewel ook hieraan problemen vastzitten, is deze lokatie zeker een nadere studie waard. Vooralsnog is ze echter door de CBB en de gemeente Rotterdam afgewezen, vooral om bestuurlijke redenen. Zo is in het recente

Een overzicht van de ligging van de potentiële grootschalige baggersliblokatie voor de Zuidhollandse en Zeeuwse kust, zoals deze zijn voorgesteld door de CBB (lokatie 1 t/m 4) en milieugroepen (lokatie 5).

verleden besloten geen industriële ontwikkelingen ten noorden van de Nieuwe Waterweg toe te staan.

Al met al begint er nu op bestuurlijk niveau meer duidelijkheid te ontstaan. Door de Minister van Verkeer en Waterstaat Zeevalking, onder wiens bevoegdheid het kustgebied valt (het betreft rijkswater), heeft toegezegd een MER-procedure te starten m.b.t. het slufplan. Als zodanig is dit plan (geldend als het "basisvoornemen") reeds aangemeld voor het MER-interimbeleid.

Dit is van belang, omdat het kustgebied van Rijnmond bestuurlijk min of meer in een vacuum verkeert. Men heeft inmiddels de Wet op de Inpolderingen uit 1904 van toepassing verklaard, waarmee de inspraakmogelijkheden t.a.v. de uiteindelijke beleidsbeslissingen uiterst beperkt zullen zijn. De huidige voorstellen t.a.v. de Wet Milieu-Effekt-Rapportage bieden in de fase van de beleidsvoorbereiding wél ruime inspraakmogelijkheden.

Vraag blijft wel in hoeverre het beleid hierdoor zal worden bepaald, daar een MER uitsluitend de status van een beleidsadvies heeft.

Inmiddels is, vooruitlopend op een eventueel uit te voeren slufplan, ook een bestuurlijke indeling van het Voornse kustgebied in voorbereiding. Men stuurt aan op een verlegging van de demarkatielijn in

zuidwestelijke richting, zodat ook industriële en havenontwikkelingen mogelijk worden bij realisatie van variant C van het slufplan (zie figuur).

Deze nieuwe demarkatielijn zou dan tevens de grens moeten vormen tussen de gemeenten Rotterdam en Westvoorne. Al met al een zorgelijke ontwikkeling. Ook in 1969 werd de demarkatielijn al eens verlegd; de vraag rijst in hoeverre hiermee harde garanties voor het natuurbehoud kunnen worden geboden.

De Stichting Duinbehoud zal de ontwikkelingen met argusogen blijven volgen. Van groot belang is dat een lokatie Hoek van Holland in de komende MER-baggerspecie wordt opgenomen als volwaardig alternatief. Ook een slufplan variant C is echter niet bij voorbaat onbespreekbaar voor de Stichting; de aanvaardbaarheid ervan hangt af van de uitvoering en landschappelijke inpassing ervan, en de mogelijkheden van compensatie van de te verwachten verliezen.

In dit verband kan worden gedacht aan de eveneens op handen zijnde zeereepverzwaring op Voorne in het kader van de Delta-wet, waarvoor milieuvriendelijke oplossingen dringend gewenst zijn.

Sinds kort is er een inspraakrapport in het kader van de MER-procedure gereed. Hierop kan voor 25 november a.s. een reactie worden gegeven, waarna een definitieve opzet voor de MER-studie zal worden vastgesteld. In een komend themanummer van Duin over Voorne zal hierop en op de totale problematiek verder worden ingegaan, en zal ook de eigen planvorming nader worden uitgewerkt.

TON ROELOFFZEN

STICHTING NATUUR EN LANDSCHAP VOORNE-PUTTEN OPGERICHT

Onlangs is op Voorne-Putten een nieuwe regionale natuurbeschermingsorganisatie opgericht, de Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten. Een goede zaak, omdat in het overvolle Rijnmondgebied de natuur steeds meer in de knel dreigt te komen.

De nieuwe Stichting wordt dan ook al direkt gekonfronteerd met een veelheid aan ontwikkelingen: polderpeilverlagingen (met alle gevolgen van dien voor oude krekken, de vogelstand

en de Voornse duinen), dijk- en zeereepverzwaringen, en de baggerspecieproblematiek.

Verheugend is dat de nieuwe stichting gaat participeren in de Stichting Duinbehoud voor de regio Rijnmond, zodat ook op Voorne mensen uit de streek zélf de ontwikkelingen in de duinen op de voet volgen. Gezien alles wat er gaande is bepaald niet overbodig!

Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten, Postbus 57, 3230 AB Brielle, tel 01810-5513